

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

ne autem
quand
ratione
tur sequ
opere in
norant
a die ve
acta pe
ventione
furtum
micio
s? qu
licent
ibilis di
quis co
m, de co
secun
eiusdem
omnes
te Con
objecto
ari ad
n pec
averit:

averit: hoc autem licitum esse, nemo
negaverit. Ratio autem posterioris partis
unde patet, quia postquam quis cognovit
talem actum fuisse intrinsecè malum,
complacens sibi de eo habet objectum
simpliciter malum; adeoque peccat pec-
cato ejusdem malitiâ cum ipso actu. Un-
de in confesso est apud omnes, pollutio-
nem in somnis inculpate habitam fieri po-
tè mortalem, si vigil sibi de ea compla-
ceat ratione delectationis habita: non ve-
rò si ideò exultet in vigilia, quòd innocen-
ter liberatus sit à tentatione vel certa ali-
qua infirmitate, de quo fortè plura infra
de peccatis.

CONFERENTIA VI.

10. Quidam ex Conscientia erronea
culpabili ac vincibili existimat
esse peccandum pro liberanda adultera à
morte, dum putat hoc esse opus misericor-
diæ & charitatis: itaque sciens esse adul-
teram, coram Judice jurat non esse, quæri-
tur: an peccet?

2. Cum communi & D. Thom. 1. 2.
q. 19. a. 6. Eum utique peccare: Ratio est
quia actus factus ex conscientia erronea &
vincibili

vincibili culpabiliter dictante malum est, bonum, est malus; quia indirectè volu-
tarius in sua causa, scilicet in errore vincibili; eo ipso enim quo potuisset & debuisset vincere errorem inquirendo veritatem & culpabiliter neglexit, voluit & ipsum errorem & malum inde secutum seu voluntariè ignoratum.

11. Sed quid si æquè timet se peccaturum contra charitatem non pejerando, ac pejerando contra Religionem? R. id tam facile fieri non posse ab eo, qui habet conscientiam erroneam vincibilem, quam potest & debet deponere ac corrigere; quod si ergò culpabiliter eam retineat, nil mirum, stante uno absurdo sequi & alterum, ut scilicet necessariò peccet, quid quid elegerit. Quod si autem perplexus invincibiliter putet utramque partem esse peccatum, tunc eligendum illi est, quod minus apparet peccatum; aut si nec hoc dijudicare possit, eligat sive unum, sive alterum & non peccabit. Nemo enim necessitate peccat; is autem unam partem eligere, videlicet peierare vel non peierare, necessitate cogitur: igitur non peccat. Nec re-

malum fert, quod ipse se iudicet peccare; quia
tè voluntè peccatum non consequitur iudicium in-
ore vincit intellectus, sed ad actum liberæ voluntatis,
& debet quæ in proposito deficit. Ita per omnia no-
eritatem. Sicut Patritius Tract. 1. cap. sect. 2. ex Sen-
ipsum e. chez lib. 1. moralium c. II. n. 14.

CONFERENCE VII.

12. **S**ubditus ex conscientia erronea pu-
tat certum aliquem actum esse il-
licitum, quem tamen superior ipsi legiti-
mè præcipit exequendum; quæritur: an
præstet satisfacere præcepto superioris,
quàm dictamini Conscientiæ erroneæ?
D. Bonav. in 4. & 2. q. a. 1. q. 3. absolu-
tè respondet standum esse præcepto su-
perioris.

RESOLUTIO. Vel conscientia sub-
diti est erronea invincibilis, vel vincibilis:
si primum, ea plus obligat quàm præcep-
tum contrarium quantumvis rectum su-
perioris: Ratio est; quia subditus tunc
sequendo suum dictamen inculpate qui-
dem erroneum, practicè tamen (ut sup-
ponitur) omninò verum, non peccat;
quia prudenter sequitur immediatam re-
gulam actionum humanarum; & conse-
quen-